

TARİHİN SİLİK İZLERİNDEN ÇEKİLMEK İSTENEN NET FOTOĞRAF

Rabbimiz ezelde yazdığı kaza ve kaderin hükmünü bu âlemde sebepler dairesinde tecelli ettirir. Kevser suresinin müfessir tefsir beyanına göre: Cennete var olan Kevser ırmağının suyunu cennet ehline seyittler ikram edecek. Peygamberimizin mübarek kızları Fatıma tüz Zehra annemizin oğullarında Hz. Hüseyin (ra) efendimizden başlayarak nesilden nesile kıyamete kadar akacak. Bu mübarek nesil arza yayılıp içlerinden bir tanesi kalıncaya kadar kıyamet kopmayacaktır. Bu ilahi emir ve tasavvufî itikadımız üzere biliriz ki nur neslinin görev alan mübarek evlatları Hz. Resulullah (sav) tarafından manevi tayin ile belirli noktalara görevlendirilirler.

Emrolundukları görevleri ifa etmek üzere sahih rüya ile kendilerine bildirilen adresi aramak üzere seyyahlık başlar. Hacı Ahmet Baba gibiler daha sabî mümeyyiz iken baba ocağından ayrılıp seyyah olmuşlardır. Kerbela vakası ile Iraktan çıkan bu nesil Azerbaycan Gence-İran Tahran, Tebriz güzergâhını takip ederek Van Hoşab (Güzel su) istikametinden Pasinler Sanamer'e gelerek bizlere kadar intikal etmişlerdir.

Zaman öğüten tarih değirmeninin ibresini tersine çevirir de o yıllara gidersek görürüz ki: Kanuni Sultan Süleyman idaresindeki Osmanlı ordusu 29 Mart 1548 tarihinde İstanbul'dan kalkıp İran üzerine yürümüştü. Bu yürüyüş sonunda: Bağdat, Tebriz ve Van gibi önemli kaleler Osmanlı idaresine girmiştir. Yani zannedildiği gibi seyahat ülkeler arası değil İmparatorluk sınırları içerisinde akışını sürdürmüştür. Ne yazık ki 1877-78 Osmanlı Rus harbi sonrasında: Bağdat ve Tebriz elimizden çıkmıştır.

Uzun zamandır dalı olduğumuz Çınar ağacının gövdesinden köklerine doğru bir yolculuk yapmayı aklımıza koymuş ve “ya kısmet” demiştik. Gönlümüzde biriken bu arzu, takvimler 2007 yılının Ekim ayında 28. günü gösterirken fikirden fiile dönüşmüş oldu. Annem, kardeşim Rufai ve ben ulu dedemiz Yusuf u Naili'nin kabrini arayıp bulmak ve ziyaret etmek üzere Erzurum'dan Van istikametine yola koyulduk. Kılavuzumuz o bölgeyi çok iyi tanıyan derviş kardeşlerimizden tıbbi mümessil Erdal Bey. Her on beş günde bölgeye gittiğinden içimiz rahat bir şekilde yola koyulduk.

Tarihin silik izlerinden net bir fotoğraf çekmek üzere gönlümüzü umutlarla doldurduk. Bu yolculuğun adabına uygun olarak günler önceden Rabbimize sığınarak gönlümüzü motive ettik. Böylece Rabbimize “Ne olur kâinatın uğruna yaratıldığı Peygamberimiz hatırına maneviyatımızı ve keşfiyatımızı aç, ölümsüz olan evliya ruhlarının dalga boyutu değiştirmek sureti ile bize bir işaret vermesini nasip eyleyerek dualar ettik.

Tasavvufun kurallarına göre göçün manevi sebebi: irşad ve tebliğ; zahiri sebepleri ise savaşlar, tabii afetler hatta ihtilaller, siyasi ve etnik çatışmalar v.b. gibi sebeplerdir. Acaba Irak Süleymaniye'deki baba, Ahmed i Selimullah'ın dergâhından oğul, Yusuf u Naili kaç yaşlarında ayrıldı? Hangi topluluk içerisinde veya yalnız olarak mı Van'a geldi?

Sabah 07.30 da kahvaltı yapmadan çıktığımız yolculukta Pasinler'den Lavaş alıp yolda müsait bir yerde kahvaltı yapacaktık. Henüz Erzurum il sınırlarında çevresi killi topraklarla örtülü iki dağ arasındaki bir geçitte mola verdik. Zemin ıslak, görüntü gayet net, tabiat rengi kahverengiden siyaha dönüşen kış öncesi son güz kıyafetlerine bürünmüştü. Yolculuk için yanımıza aldığımız termos tan çay içip Pasinler'de almayı düşünüp de dalgınlıkla almayı unuttuğumuz ekmekler yerine Erdal Kardeşimizin pastaneden aldığı poğaçalarla saat 09 gibi açık havada dağ atmosferinde ki oksijen bolluğu içinde kahvaltımızı yaptık. Dijital ve elektronik teknolojiyi iyi kullanması ile tanınan ve bilinen kardeşim Rufai dijital fotoğraf makinesi ile o anları resimledi.

Erzurum'dan beri kullandığım otomobilin direksiyonunu o yolları çok iyi bilen ve her onbeş günde bir o yolları kat eden Erdal kardeşimize teslim ettik. Volkanik bir yapı arzeden katman katman kayaların çevirdiği dağ yollarını seyrederek yolculuğumuza devam ettik.

Ağrı ilimize kadar gayet güzel olan karayolumuz, vilayet içerisindeki yol çalışmalarından dolayı yavaş seyretmemize sebep oluyordu. Dambad köyü yanından geçerken evvelce kardeşim Rufai'nin tanıştığı Seyyid Hasan isimli bir zatı ziyaret ettik. Köy tek katlı evlerden oluşurken o zatın evinin iki katlı ve diğer evlere nazaran farklı olması dikkatimizi çekti. İçeriye girince keçe döşeli koridordan geçerken tipik köy kokusunu aldık. Üst katta şeyhin misafirlerini kabul ettiği odada görüşme imkânı bulduk. Seyitlere dair ayet ve hadisleri o konuda Bediüzzaman'ın görüşlerini dinledikten sonra müsaade isteyip yolculuğumuza devam ettik.

O havalinin en güzel yerleşim yerlerinden olan Erciş tadına doyum olmaz doğal güzelliği ve çalışkan belediyesinin bakımlı güzelliği ile adeta ruhlarımıza bir ferahlık sundu. Evvelce merhum dedemiz Hacı Mevlüt Baba'nın dervişlerinden Şaban isimli bir kardeşimizle Rufai irtibat kurdu. Erciş Merkez Camii adres verilerek buluşma sağlandı. Bizi evine götüren Şaban ağabeynin ikamet ettiği mahalleye hayran olduk yaklaşık üç dönüm bahçe içerisinde ki iki katlı evler, çatılarındaki güneş enerjisi pilleri dikkatimizi çekti. Bahçede narenciye hariç cevizden tutunda elma, armut, kaysı, erik, dut, v.b meyve ağaçları bostanlarında yetiştirdikleri salata, domates, mısır, biber, marul, maydanoz gibi doğal ortamda yetişen mamuller çok hoşumuza gitti. Kısmetimize güz elması diyebileceğimiz evvelce hiç tatmadığımız farklı bir elma cinsini dallarından toplayıp yediğimiz gibi yolda yenmek üzere poşetle bize takdim ettiler.

Benzeri şekilde kendi bahçesinin ürünlerinden oluşan doğal gıdalardan hazırlanan öğle yemeğimizi yedikten sonra hane sahibinin henüz yeni vefat eden dayısı oğlunun kederini paylaşmak ve taziye vermek üzere taziye yerine gittik. Bahçelerle çevrili evlerin önünden geçerek devasa bir çadır içinde taziyeye gelenlere yemek ikram edildiğini, sonrasında da bahçede çay ikram edildiğini gördük. Erzurum ve havalisinde ki taziye geleneklerinden farklı olan bu anlayış içerisinde kalabalığa duyurulsun diye mikrofon aracılığı ile bir aşr-ı şerif okuyup dua ettirdim. Bizim duamızda onlar için farklı olup taziye sahiplerini çok memnun ettiğini müşahade ettim.

İleriye yönelik dostluklar kurmak adına karşılıklı cep telefon numaralarımızı bir birimize verip vedalaştık. Takip ettiğimiz yol van gölünün çevresini dolaşırken 58.ve 59.Cumhuriyet Hükümetinin çift yol ile Türkiye'mizi örmesi ile iftihar ettik. Haritalarda Van gölü olarak geçen, yörede adına deniz denilen bu gölün masmavi berrak suları gözümüz yolu ile ruhumuza güzellikleri gönderiyordu. Gökyüzü ile gölün suyunun kesiştiği ufuk çizgisindeki sonsuz görüntü sınırsızlığın en güzel ispatı gibiydi.

Akşamın karanlığı ile yörenin en güzel Vilayeti Van'a geldiğimizde Erdal Kardeşimiz Van'ın 15 Km batısında Güzelliği ve turistik yapısı ile insanlığı cezbeden Edremit ilçesine bizi götürdü. Hakikaten de manzara muhteşemdi. Akşamın soğuşuna rağmen göl sahilinde İnci Kefali ve Sazan balıklarını mangalında pişiren piknikçileri gördük. Arabamızdan inip göl havasını derin derin soluyup, Erciş elmalarından yedik. Ellerimizi suya sokunca yağ gibi bir tabaka ile elimizin kaplandığını fark ettik.

Nihayet Van 100.Yıl Üniversitesinde Öğretim Görevlisi olan amcamızın oğlu Prof.Dr.Ali ÇINAR'ın Mavi Site olarak bilinen triplex villalarla tasarlanmış evine gittik. Kavuşmanın esenliği hoş geldin hoş bulduk faslından sonra yengemiz aynı Üniversite Öğretim Görevlilerinden Esin Hanımefendi bize maharetli elleri ile hazırladığı krallara layık mükellef sofrası ve candan sıcak sohbetleri ile bizleri adeta mest ettiler.

Yine aynı Vilayette mukim amcamızın kızı Leyla Hanımefendi ve 100 yıl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinden kıymetli damadımız Yard. Doç.Dr. Hakkı Duru bey geldiler. Gecenin ilerleyen saatlerine kadar uzun uzun sohbetler yaptık, hasret giderdik. Evet, amcaoğlu gecenin ilerleyen saatlerinde bir sürpriz yaparak merhum dedem Hacı Mevlüt Baba'nın sağlığında çektiği üç el Oltu taşı tespihi göz nuru gibi sakladığı yerden çıkarıp ziyaret etmemizi sağladı. Tabi çok duygulandım. Tazimle öptüm yüzüme gözüme sürdüm. Zira o tespihe çok sevdiğim dedem ve mürşidim Hacı Mevlüt baba'nın elleri değmişti.

Gece bize tahsis edilen odamıza çekilince yine istihare duaları okudum. Sabahla birlikte ziyaretine gideceğimiz soyumuz ulularından Yusuf u Naili Hazretlerinin mezarını belki rüyamda görürüm diye... Bu duygu ile yatağa uzandım gözlerimi kapatıyor ancak bir türlü uyuyamıyordum. Demek ki ısmarlama rüya olmuyor. Yine rabbimin bahşettiği akıl ile tarih ve tasavvufun kendi kuralları içerisinde bir işaret aramayı gönlüme koydum.

Atmosferde oksijenin bol olduğu sabahın ilk saatlerinde amcaoğlu ile beraber ekmek alma vesilesi ile bir yürüyüş yaptık. Van ve havalisi için anlattığı bilgilerden istifade ettim. Eve döndüğümüzde yengemizin sevgisini içine kattığı misafirperverliğin en sıcak örneğini ile ikram ettiği mükellef sofrada kahvaltımızı yaptık. Ömrümüze ömür katan, ruhumuzda kalıcı izler bırakacak samimi sohbetler yaptık. Evin güzeller güzeli genç kızı yeğenimiz Merve'nin sevgi ile hazırlayıp saygı ile sunduğu ikramlar hem bedenimize hem de ruhumuza şifa oluyordu. Sabahın ilk saatlerinde en erken uyanan ve babasını gölge gibi takip eden Mert sıcak yuvanın sevimli küçüğü, adeta neşe kaynağıydı.

Yine arabamıza bindik, gayet güzel asfalt bakımlı yollardan dedemizin ruhunu soluyarak, sessiz bir heyecanla mezarını ziyarete gidiyorduk. İçimde sessiz çılgınlıklar bir fırtına gibi esiyordu. Aklımda bir sürü acabalar vardı. Acaba gideceğimiz yer nasıl bir yerdi? Geçmişten kalan tasavvufi izler var mıydı? Bu ve benzeri cevapsız sualler aklımda dolaşırken dağlar arsında ince uzun yollar üzerinde ilerliyorduk. Her coğrafyanın kendine özgü güzel manzaralarının olduğu muhakkak... Yolda sonbaharın yapraklarını sararttığı kavak ağaçlarını, henüz yeşil yaprakları üzerinde olan söğüt ağaçları ile bezenmiş coğrafyayı seyrediyorduk. Toprak çorak, iklim kurak olduğundan akarsu kenarları hariç arazi çıplak ve boştu. Bu cümleden hareketle tarımla alakasını görmediğimiz bu toprakların yolda mazot taşıyan kamyonlardan anlaşıldığına göre ticaretle direkt alakası vardı. Nihayet Hoşab kalesini yüksek bir tepeden tüm ihtişamı ile bizi karşıladı. Tepeden bakınca görüntüsü ile gözümü okşarken içine girince ruhumu heyecanlandırdı. Benim yüreğim bir güvercingöğsü gibi heyecanlanmaya başladı. Yolun hemen solunda İran'dan gelip Van istikametine akan bir dere gördük. Dere bana "Hoşab'dan çıktık Hoşab'a geldik" diyen Hacı Ahmet Baba'nın sözü ile Horasan Hoşov köyünü hatırlatıyordu. Bu bir benzerlik miydi, yoksa tevafuk mu?

Bu dere üzerindeki tarihi köprüyü geçip kalenin eteklerinde dedemizin kabrini aramaya başladık. Rastladığım ilk kişiye selam verdim ve sordum. "Kalenin dibinde evliya kabri var mı?" Bana kalenin güney istikametinde yolun kenarında suyun hemen kenarında adını bilmedikleri bir mezar gösterdiler. Mezarın yakınında yol kenarında küçük bir terzi dükkânı gördüm. İçeri girip meramımı anlatmaya başladım. Bir taraf tanda kalbinden dudaklarına yol bulan, yani derdime derman olacak bir sima aradım. Terzinin Adı Enver İNAN. Anlattıklarına göre Hoşab kalesinin güney istikametinde akan Hoşab deresinin hemen yanında ve yol kenarında sahihsiz bir kabir var. O yörede arvasların büyüklerinden Hacı Ceza isimli şahıs kabrin yan tarafında bulunan yaşlı söğüt ağaçlarının kurumuş dallarını kesince gece rüyasında kabirdeki seyyid iki askerle birlikte çıkışır. "Bu ağaçlar beni temsil ediyor. Onları keserken mahşerde senden davacı olurum."

Ben aradığımız Yusufu Naili Hazretlerinin oğlu Ahmet Babanın küçük yaşta istikbalini tayin eden Çınar ağacı altında gördüğü rüya üzerine Van'dan ayrıldığını söyleyince bu rüyayı anlatıp aradığımız zat bu olabilir dediler.

Ancak üzerinde baş taşı bulunmayan, hakkında kesin bilgiler ışığında kanaat sahibi olmadığımız sahipsiz mezara da bizim atamızın mezarı demek vebal olur. Kalenin güney istikametinde arvas ailesine ait üzerleri yıkılmış türbeleri ziyaret ettikten sonra vefatından bu güne iki asır geçmiş dedemizin kesin kabrini bulamamanın burukluğu içinde geriye döndük.

Aklımdan şunlar geçiyordu: Dünü bize gönderip bugün toprak altında yatan ruhunun kendinden aksedeceği zat-ı muhteremin kabri acaba definecilerin hışmına mı uğradı. Anadolu medeniyet okyanusunu bu gün bile ayakta dimdik tutan eserler zamanın şahitleridir. Eğer bulabilseydik tarihe kapılar aralayıp bu güne köprüler kurmak istemiştim. Modern dünyada yaşarken köklerimizi de unutmadan ve aynı zamanda eskiyi de yaşatmak isteyen bir nesiliz. Bir güzellik ortaya çıkarıp, en az yılda bir kez ziyaret etmek sureti ile sonraki nesillere de tanıtip ebediyete kadar irtibatlandırmak istemiştim.

Aklım böyle düşünürken imanım derki, gaybı bilen yalnızca Allah (cc) tır. Şimdiye kadar sonraki nesillerle Yusufu Naili Hz.nin kabrini buluşturmayan Allah en iyisini bilir. Mukadderat... Tüm bu yaşananların konusunun uzmanı şahsın tahliline muhtaç olduğu muhakkak...

Abdülbaki ÇINAR
31.10.2007